

Stichting De Tuin van Sjef

Jaarverslag 2022

Juni 2023

Inleiding

Sinds 20 december 2016 is Stichting De Tuin van Sjef eigenaar van de gelijknamige tuin en het bijbehorende woonhuis aan de Boulevard 33 in Velp (Gld.). Deze aankoop, met het doel de Tuin van Sjef te behouden als natuur- en cultuuroase, is mogelijk gemaakt door de financiële steun van particulieren en een hypothecaire lening van het Nationaal Groenfonds.

De Tuin van Sjef kan alleen voortbestaan dankzij de hulp van vrijwilligers. Zij beheren de tuin, leiden bezoekers rond, klussen aan het woonhuis en verlenen diverse andere hand- en spandiensten.

Dit verslag gaat over het jaar 2022 waarin alles weer ‘normaal’ is na de beperkingen die de coronapandemie oplegde.

De Tuin van Sjef en de gelijknamige stichting

In de jaren tachtig van de vorige eeuw is beeldend kunstenaar en flora- en faunakenner Sjef van der Molen gestart met de aanleg van een ecologische tuin bij het pand Boulevard 33 in Velp (Gld.). Tuin en huis waren toen eigendom van de gemeente Rheden.

De Tuin van Sjef is in de loop der jaren uitgegroeid tot een zeer bijzonder object. De variatie aan leven is enorm. Er komen (wilde) planten en dieren voor die op rode lijsten staan -wat betekent dat ze elders in Nederland zeer zeldzaam zijn en beschermd dienen te worden- maar die zich in De Tuin van Sjef goed weten te handhaven én zich daar voortplanten.

De Tuin van Sjef is een voorbeeld van hoe je bij de aanleg en het beheer van particuliere tuinen en openbaar groen gebruik kunt maken van wat de natuur te bieden heeft. Nog te vaak worden natuurlijke processen gezien als iets waarmee je de strijd moet aanbinden in plaats van dat je er -vaak aangenaam- door laat verrassen.

Stichting de Tuin van Sjef

In 1999 is de Stichting De Tuin van Sjef opgericht. Doel van deze stichting is (citaat uit de na het overlijden van Sjef (2014) aangepaste statuten): ‘De stichting heeft ten doel het zonder winstoogmerk met alle daartoe geëigende wettige middelen, zoals het verwerven, behouden en exploiteren van onroerende zaken, overlevingskansen te bieden aan -vooral- inheemse planten en dieren in een door de mensen vormgegeven situatie in de Tuin van Sjef, Boulevard 33, 6881 HP Velp. In De Tuin van Sjef wordt het ecologisch samenspel van mens en natuur bevorderd waardoor het tot creatieve inspiratie kan dienen van andere tuinbezitters. Daarnaast heeft de stichting tot doel het bevorderen van de kennis over en de liefde voor de natuur.’

Activiteiten in 2022

Het bestuur

Eind 2022 bestaat het bestuur van Stichting de Tuin van Sjef uit Sjaak van 't Hof (voorzitter), Truus Schennink (secretaris/ penningmeester), Joost van Rijswijk en Marleen Malais (leden). Vaste adviseur is Eward Timmerman, werkzaam bij Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

Het bestuur overlegt in 2022 enkele malen over financiën, het onderhoud van het huis en het beheer van de tuin. Het laatste niet inhoudelijk, want het tuinbeheer is in goede handen bij een groep vrijwilligers.

Communicatie, expositie, workshops en andere activiteiten

Ook dit jaar verschijnen er enkele nieuwsbrieven en berichten op Facebook. In de bezoekersruimte in het woonhuis is nog steeds de bijzondere expositie met jeugdtekeningen en latere kunst van Sjef te bewonderen. Deze expositie geeft een goed beeld van de autodidactische ontwikkeling van Sjef en het leidende thema in zijn kunst: de natuur, met menselijke invloeden. De gemeente Rheden heeft voor deze tentoonstelling tekeningen van Sjef in bruikleen gegeven die hij heeft gemaakt in het kader van de BKR (de Beeldende Kunstenaars Regeling die gold van 1956 -in 1949 gestart als 'contraprestatie'- tot 1987).

Er worden weer open tuindagen en rondleidingen op afspraak gehouden. Bij elkaar trekken de open tuindagen ruim 110 bezoekers. In september is de tuin geopend tijdens de Open Monumentendagen. Hier komen meer dan 100 mensen op af. In mei zijn er optredens van Bon Ton (Franse chansons), met 70 bezoekers. In totaal ongeveer 60 personen nemen op afspraak deel aan rondleidingen en het bezichtigen van de expositie. Eind april zijn vijf leerling-tekenaars voor hun opleiding een dag actief in de tuin.

Bezigheden in het huis en andere opstellen

Boulevard 33a, de benedenwoning, wordt met ingang van 1 augustus betrokken door nieuwe huurders. Zij voeren, in overleg met het stichtingsbestuur, diverse bouwtechnische verbeteringen uit, zoals het aanbrengen van isolatie. Vanwege lekkages worden leidingen van de verwarming van 33a vervangen. Deze functioneert nu weer zoals het hoort.

Beheer van de tuin

Het hele jaar door voeren vrijwilligers beheerwerkzaamheden uit in de tuin. Na een storm in februari ruimen zij omgewaaide bomen op en herstellen de door het omwaaien beschadigde rand van een vijver. De vijvers vragen sowieso de nodige aandacht, lekkages worden verholpen met leem en metselwerk. In de wintermaanden wordt er het nodige gesnoeid om te voorkomen dat bijzondere planten verdwijnen door te veel schaduwwerking. In de herfst zijn door Kassiël Gerrits opgekweekte planten in de tuin aangebracht, samen met planten die bij de Cruythoek zijn gekocht. Dit gebeurt in beperkte mate op plekken waar bijvoorbeeld nieuwe stapelmuurtjes zijn gebouwd.

Toekomst

De beneden- en bovenwoning van het pand in De Tuin van Sjef zijn verhuurd en dit levert geld op. Onze huurders voelen zich verbonden met de plek waar ze wonen en helpen graag De Tuin van Sjef te behouden. Wonen in het huis van De Tuin van Sjef betekent concessies doen aan luxe en comfort, maar je krijgt er veel voor terug.

Naast de verhuur zorgen bijeenkomsten in de bezoekersruimte en bezoeken aan de tuin voor inkomsten. Regelmatig worden we verblijd met giften en schenkingen. De komende jaren moeten we aan de slag met de herfinanciering van leningen die aflopen. Dat mag geen probleem zijn, we hebben immers een onderpand met een fikse financiële waarde.

Met de hulp van onze vrijwilligers blijven we het onderhoud van de woning en het beheer van de tuin uitvoeren en organiseren we de nodige activiteiten om de tuin onder de aandacht van natuur- en cultuurliefhebbers te brengen.

Financiën 2022

Bijgevoegde staat van baten en lasten en bijbehorende balans geven inzicht in de financiële situatie van Stichting De Tuin van Sjef. Beide documenten zijn vastgesteld door het bestuur van de stichting.

Dankwoord

Het bestuur van Stichting De Tuin van Sjef bedankt allen die ook in 2022 hebben bijgedragen aan het beheer, behoud én de toekomst van De Tuin van Sjef en het bijbehorende woonhuis.

Bijlage: - staat van baten en lasten 2022
 - balans 2022